

Naalakkersuisut fremsætter hermed følgende beslutningsforslag i henhold til § 33 i Forretningsordenen for Inatsisartut:

Forslag til Inatsisartutbeslutning om Grønlands indgåelse af overenskomst af 14. juni 2022 mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Naalakkersuisut på den ene side og Canadas regering på den anden side om maritim afgrænsning og landeafgrænsning i området mellem Grønland og Canada.

(Naalakkersuisoq for Udenrigsaffænder, Erhverv og Handel)

Begrundelse

Canada og Kongeriget Danmark gjorde i 1971 hinanden opmærksomme på, at begge parter hævdede suveræniteten over øen. Parterne anerkendte dog i 2005 i fællesskab, at adkomsten til øen var omtvistet og skulle søges løst ved forhandling.

Forhandlingerne med Canada har foregået siden 2005, og blev intensiveret i forbindelse med fejringen af 10-års jubilæet for Ilulissat-erklæringen i 2018. Der blev nedsat en arbejdsgruppe mellem Kongeriget Danmarks regering sammen med Naalakkersuisut på den ene side og Canadas regering på den anden side.

Arbejdsgruppen fandt passende løsninger vedrørende suverænitetsspørgsmålet for Tartupaluk, og aftaleteksten blev underskrevet af regeringerne i hhv. Canada, Danmark og Grønland den 14. juni 2022. Ved aftaleteksten af 14. juni 2022 blev parterne enige om, at Tartupaluk øen skal deles, således delingslinjen følger den kløft, der løber kontinuerligt på øen fra Syd til Nord og er defineret ved at forbinde et sydligt og et nordligt endepunkt til et knækpunkt placeret centralt på øen. Der er herved etableret en landegrænse mellem Canada og Grønland.

Ved indgåelse af aftalen har parterne etableret verdens længste samlede maritime grænse på i alt 3.962 km, samt en af verdens korteste landegrænser på en ø (1,2 km).

Traktatens indhold

Overenskomsten indeholder tre grænsedragninger

- 1.1. Den maritime grænse inden for 200 sømil, som løber fra Lincolnshavet mod nord til Labradorshavet mod syd,
- 1.2. Afgrænsning af kontinentalsoklen (havbund) i Labradorshavet uden for 200 sømil samt
- 1.3. Landegrænsen på øen Tartupaluk

Den maritime grænse inden for 200 sømil, som løber fra Lincolnshavet mod nord til Labradorshavet mod syd.

Jf. FN's Havretskonvention artikel 3 har alle stater ret til at fastsætte bredden af søterritorium på højst 12 sømil fra basislinjerne, og i konventionens art. 57 er retten til eksklusiv økonomisk zone, som ikke må strække sig ud over 200 sømil fra basislinjerne.

I det på gældende havområde mellem Canada og Grønland, som løber fra Lincolnhavet mod nord til Labradorhavet mod syd, er afstanden mellem kysterne mindre end 400 sømil og nogle steder mindre end 24 sømil. Parterne skal, ud fra FN's Havretskonvention, fastsætte den maritime grænse ved forhandling efter havretskonventionens art. 5 og 74.

Under forhandlingerne har man løbende indsamlet og behandlet nye data, og parterne blev enige om at anvende disse nye data og forlænge grænselinjen fra 1973, hvorved den fremover vil strække sig op til parternes 200 sømilegrænser nord for Grønland.

Afgrænsning af kontinentalsoklen i Labradorhavet uden for 200 sømil

Jf. FN's Havretskonventionens artikel 76 omfatter en kyststats kontinentalsokkel de undersøiske områder, der i hele forlængelse af dens landterritorium strækker sig ud over søterritoriet til yderkanten af kontinentalmargenen eller til en afstand af 200 sømil fra basislinjerne i tilfælde, hvor kontinentalmargenens yderkant ikke strækker sig ud hertil.

Naalakkersuisut har, sammen med Kongeriget Danmark og Canadas regering, indleveret submissioner for sokkelkrav i henholdsvis 2012 og 2013, og det forventes at CLCS kan afgive anbefalinger før 2033. I forbindelse med forhandlingerne om grænsedragning for Tartupaluk, Lincolnhavet og Labradorhavet, blev parterne enige om at delingslinjens forløb blev delt, således havbundsområdet og dets ressourcer øst for delingslinjen tilfalder Grønland, og havbundsområdet og dets ressourcer vest for delingslinjen tilfalder Canada.

Lande grænsen på øen Tartupaluk

Tartupaluk er beliggende i Kennedy Kanalen i farvandet mellem Grønland og Canada.

Øen har en særlig tilknytning til den lokale befolkning i Siorapaluk og Qaanaaq, da Tartupaluk blev blandt andet brugt af fangere, som et landkendingsmærke.

Lande grænsen vil ikke blive markeret med hegn eller lignende på grund af en begrænset trafik på og omkring øen, samt beliggenheden.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige:

Der er nedsat en arbejdsgruppe, som vil undersøge den praktiske implementering af aftalen, herunder en afgrænsning af, hvilke persongrupper, der uanset grænsedragningen på øen vil kunne få mulighed for at være på hele øens område. Udgifter forventes afholdt af parterne og vil være inden for de eksisterende rammer.

Økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv:

Der vil ikke være økonomiske og administrative konsekvenser for det private erhvervsliv.

Økonomiske og administrative konsekvenser for borgerne:

Borgerne i Avanersuaq har udtrykt et ønske om fortsat adgang til og fri bevægeligheden på Tartupaluk, da øen har en kulturel, traditionel og historisk betydning. Arbejdsgruppen, som blandt andet består af Grønland, Canada og Kongeriget Danmark, vil undersøge denne

mulighed for mobilitet. De økonomiske midler forventes afholdt af parterne, og vil være inden for de eksisterende rammer

Borgerinddragelse

Der har været afholdt møder med de relevante interessenter, for at inddrage borgerne i Siorapaluk og Qaanaaq omkring Tartupaluk. For borgerne i Avanersuaq har Tartupaluk øen en historisk betydning for både Inuit i Kalaallit Nunaat/Grønland, og Inuit i Nunavut. Borgerne i Avanersuaq ønsker at muliggøre fortsat adgang til og fri bevægelighed på hele øen, herunder til jagt, fiskeri og andre relaterede kulturelle, traditionelle, historiske og fremtidige aktiviteter.

Bilag

1. Aftale af 14. juni 2022 vedrørende grænsedragning for Tartupaluk, Lincolnhavet og Labradorhavet.
2. Beskrivelse af aftalen af 14. juni 2022 vedrørende grænsedragning for Tartupaluk, Lioncolnhavet og Labradorhavet.